

Innspillshefte til plan og planarbeidet

AVSENDER	MERKNADER TIL PLANPROGRAMMET	INNSPILL TIL PLANEN
Oljedirektoratet		✗
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)		✗
Neiden fjellstue AS		✗
Anny Johnsen		✗
Forsvarsbygg	✗	✗
Direktoratet for mineral-forvaltning (DMF)	✗	✗
Sten Gøran Olsen		✗
Varanger fjordfiskerlag		✗
Avinor		✗
Norges arktiske universitets-museum Tromsø Museum		✗
Kystverket Troms og Finnmark		✗
Nesseby Fiskarlag		✗
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	✗	✗
Bjørn Gunnar Johnsen m.fl. grunneiere i Lille Salttjern		✗
Sametinget	✗	✗
Marelius Consulting/ Marelius Arctic Seaweed		✗
Rødt Vadsø		✗
Troms og Finnmark fylkeskommune	✗	✗
Ekkerøy Feriehus		✗
Sydvaranger Drift	✗	✗
Ekkerøy Bygdelag		✗
Styret VJJFF/Vestre Jakobselv Jeger og Fiskeforening		✗
Kobbholmen båtforening		✗
Sør-Varanger SV		✗
Sør-Varanger SU		✗
Fiskarlaget Nord	✗	✗
Min Árbe – Vår arv Samisk kulturforening i Sør-Varanger	✗	✗
Bugøyfjord vel		✗
Aurora Seaweed AS og Barents Seaweed AS		✗
Forum for natur og friluftsliv (FNF) Finnmark		✗
Naturvernforbundet i Sør-Varanger		✗
Havhesten E.M. Ekkerøy AS		✗
Statens vegvesen		✗
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	✗	✗
Fiskeridirektoratet	✗	✗
Finnmarkseiendommen (FeFo)		✗
Norterminal AS		✗
Øst-Finnmark Kystfiskarlag		✗
Lerøy Aurora		✗

Merknader til planprogrammet er oppsummert og kommentert i eget hefte.

AVSENDER	INNSPILL TIL PLANARBEIDET OG PLANEN
	OD viser til endelig råd til utforming av marin verneplan for beskyttede områder i Norge, der det bl.a. heter at utnyttelse av eventuelle petroleumsressurser er

<p>Oljedirektoratet (OD)</p> <p>Mottatt: 02.07.20</p>	<p>ikke nødvendigvis i strid med verneformålet. Ved leting og produksjon må det stilles strenge krav til at det ikke er utslipp eller annen påvirkning som kan skade verneverdier på havbunnen.</p> <p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Direktoratet for samfunns-sikkerhet og beredskap (DSB)</p> <p>Mottatt: 02.07.20</p>	<p>DSB oppgir å ikke ha kapasitet til å gå inn i alle mottatte plansaker og sender derfor et generelt svar der det framgår at det er Fylkesmannen som skal følge opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivaretatt i plansaker. DSB samarbeider med Fylkesmannen og vil gi faglig innspill til Fylkesmannen dersom det er nødvendig. Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til. DSBs veileder om samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.</p> <p><i>Kommentar:</i> (Foreløpig vurdering tilsier at samfunnssikkerheten i denne plansaken håndteres tilfredsstillende av Fylkesmannens kompetanse. DSBs veiledningsmateriale vil benyttes i planarbeidet.)</p>
<p>Neiden fjellstue AS</p> <p>Mottatt: 11.07.20</p>	<p>Ønsker areal til næringsvirksomhet (reiseliv) på vestsiden av Neidenfjorden et sted mellom Tinesholmen og Valen. Her ønskes et begrenset areal til mindre bygg i strandsonen som rorbu, grillstue og flytebrygge. Området må være tilgjengelig for snøscooterkjøring med turistgrupper.</p>
<p>Anny Johnsen</p> <p>Mottatt: 01.09.20</p>	<p>Johnsen minner om skoltesamenes laksefiske i fjordenen i Sør-Varanger gjennom 400 år. Avsender mener skoltesamenes opphold langs fjordene er glemt, at deres boplasser utslettes og at kulturminnene ikke ivaretas. Det vises til eksempelsak som gjelder hyttebygging ved Skolteneset i Jarfjord. Avsender understreker betydningen av at kulturminner bevares, herunder skoltesamenes siida i Jarfjord.</p> <p><i>Kommentar:</i> (Planarbeidet omhandler generelt ikke arealbruk eller kulturminner på land. Virkninger av forslag til ny/endret arealbruk i sjø skal vurderes for viktige kulturmiljøer på land.)</p>
<p>Forsvarsbygg</p> <p>Mottatt: 04.09.20</p>	<p><u>Til planarbeidet:</u> Kystsoneplanen berører ikke noen av Forsvarets skytefelt i sjø direkte, men grenser til Høybuktmoen skyte- og øvingsfelt. Muligheten for å benytte kystsone og sjøen i tilknytning til skytefeltet må opprettholdes. Nærhet og innsyn vil bli vurdert ved planlegging av aktivitet i nærheten av Forsvarets arealer og installasjoner.</p> <p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Direktoratet for mineral-forvaltning (DMF)</p> <p>Mottatt: 16.09.20</p>	<p><u>Til planarbeidet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • DMF viser til Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, der det heter at kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. • DMF minner om at mineralnæringen er avhengig av en del sjøareal for utskipningskaier og skipsfrakt av mineraler. Utskiping av mineraler bør være eget tema eller inngå i tema for infrastruktur og trafikk.

	<ul style="list-style-type: none"> • Det vises til NGUs kartløsning for innsyn i mineralressurser samt grus og pukk. Forekomster av nasjonal betydning for gneis og silika nevnes konkret (Sør-Varanger og Vadsø). • Kommunene bør unngå å båndlegge registrerte mineralressurser gjennom arealbruk som kan føre til at forekomster blir bygd ned eller begrensning i framtidig utnytting av ressursene. DMF ber om at eksisterende viktige mineraluttak blir tatt hensyn til i planarbeidet samtidig som at framtidig potensial for uttak og frakt vurderes.
	<i>Kommentar:</i>
Sten Gøran Olsen Mottatt: 21.09.20	<p>Meskfjorden er liten og grunn og bør stenges for sjølaksefiske. I år var det laksegarn på både nord- og sørsiden av fjorden, noe som reduserer muligheten for at laksen går opp Vesterelva. Skal man bevare villaksen så må inngangene til elvene fredes for sjølaksefiske.</p>
	<i>Kommentar:</i>
Varanger fjordfiskerlag Mottatt: 22.09.20	<p>Varanger fjordfiskerlag stiller seg negativ til oppdrettsanlegg på hele den nordlige siden av Varangerfjorden. Fjordfiskerlaget er også skeptisk til å opprette flere nye lokaliteter samlet sett, men er villige til å diskutere eventuelle nye lokaliteter innenfor allerede avsatte områder med Lerøy og Nesseby kommune. Ser ellers fram til konstruktiv dialog sammen som næringer i Varangerfjorden.</p>
	<i>Kommentar:</i>
Avinor Mottatt: 23.09.20	<p>Avinor viser til sine tre lufthavner som alle har restriksjoner innenfor planområdet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det må ikke etableres anlegg eller installasjoner innenfor sjøområdene rundt lufthavnene som er i konflikt med høyderestriksjonsflater/ hinderflater i de respektive restriksjonsplanene. Videre er sjøområdene rundt de tre lufthavnene berørt av byggerestriksjonskrav (BRA-krav) i byggerestriksjonskart for flynavigasjonsanleggene ved hver enkelt lufthavn. Ved søknad om alle nye tiltak som bryter restriksjonsflatene i byggerestriksjonskartene må det gjennomføres en radioteknisk vurdering med positivt resultat. • Avinor ber om at sikringssone H190 legges i sjøområdene rundt lufthavnene, at det knyttes bestemmelser til sonen som sikrer overnevnte forhold. • Det er av stor betydning for Avinor at det ikke etableres farlig eller villedende belysning i nærheten av innflygingslysanleggene på lufthavnene. Det bes derfor at retningslinje om høring hos Avinor i forbindelse med tiltak som endrer lyssettingen ved innflygingen til lufthavnene Vadsø og Vardø og som kan ha innvirkning på sikkerheten for lufttrafikken. • Avinor vil ikke tillate byggeprosjekter eller oppankring av skip/rigger i sjøområdene som forverrer turbulenssituasjonen ved de tre lufthavnene. • Av hensyn til flysikkerheten bør det unngås ny virksomhet/aktivitet rundt en lufthavn som kan tiltrekke seg fugl. Det vil ved en lufthavn være en viss risiko for kollisjon mellom fly og fugl, såkalt «birdstrike», som Avinor har som mål å redusere til et minimum. Det må følgelig ikke etableres nye akvakulturanlegg innenfor en sone på 7 km fra rullebanen til de tre lufthavnene.
	<i>Kommentar:</i>
Norges arktiske universitets- museum Tromsø Museum	<p>Planområdet i de fire kommunene inneholder flere marinarkeologiske satsingsområder utpekt av Riksantikvaren på bakgrunn av potensialet for mulige kulturminner under vann. Kartlagte marine kulturminner i Varanger er fortsatt meget begrenset med veldig få konkrete marine kulturminner under vann registrert. Følgende satsingsområder er beskrevet: 5001 Grense-Jakobselv til</p>

Mottatt: 23.09.20	Kjølfjorden, 5002 Bugøyenes med Bugøyfjorden, 5003 Varangerbotn, 5004 Vadsøya og Ekkerøy, 5005 Kiberg til Syltefjord.
	<i>Kommentar:</i>
Kystverket Troms og Finnmark Mottatt: 28.09.20	<p>Kystverket viser til sitt ansvarsområde og nødvendigheten av tillatelse etter havne- og farvannsloven for tiltak i sjø. Kystverket ber om at informasjon på sjøkart nr. 113-116 og Den norske LOS, bind 6 blir benyttet i planarbeidet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • I planområdet fins navigasjonsinstallasjoner (lykter, blinker, merker, bøyer, staker mm.), farleder, molo, ankerområder, sjøkabler, sjøledninger mm. • Kystverket opplyser at de inntil videre er privatrettslig eier av tidl. statlige fiskerihavner (Nesseby, Bugøyenes, Grense Jokobselv, Vestre Jakobselv, Vadsø, Kiby, Store Ekkerøy, Golnes stø, Kiberg, Svartnes, Vardø, Smelror vorr). • Det opplyses om nødhavner i planområdet, samt at disse ikke skal båndlegges i arealplan, men kan kartfestes som informasjon. Områder for kraftproduksjon i sjø bør kartfestes i arealplan. Det er viktig at det legges opp til at all fremtidig arealdisponering tar høyde for at hoved- og bileder forbeholdes sjøverts ferdsel. Transport og ferdsel til sjøs må ikke hindres av for eksempel plassering av fortøyninger, lektere, prammer, oppdrettsanlegg mm. • På sjøkartene er det avmerket ankerplasser. Kystverket anser disse som viktige og forutsetter at kommunen påser at disse sikres og opprettholdes for fremtidig bruk. Kystverket ber om at det særlig vektlegges at oppdrett/havbruk ikke etableres på de områder som på sjøkartet er merket som ankringsplasser uten dialog med Kystverket. • Kystverket har 64 fyrlykter i de fire kommune. I forbindelse med utbyggingsplaner må det ikke føres opp bygg mv. som kan komme til å skjerme for lyset fra lyktene. Videre må det ikke etableres noen bygg, installasjoner, oppdrettsanlegg, fortøyninger m.m. innenfor hvit lyktesektor. Arbeid med omlegging av sektorlykter pågår i østfylket i 2020, og det vises til nettside for info. • Kystverket viser til viktige hensyn ved planlegging av container-/næringsareal og olje-/petroleumbaser. Områder for dumping av fartøy og ammunisjon bør framgå av arealplan. • Det vises til hensyn ved planlegging for akvakultur, og at Kystverket ønsker å medvirke tidlig i planarbeidet til avgrensning av nye eller utvidete lokaliteter. • Kystverket minner om at det er hensiktsmessig når det avsettes til havneformål at det avsettes et større område enn akkurat det som avgrenses naturlig av f.eks. moloer. Dette for at det skal være mulig å utvikle havne, f.eks. reguleringsplan i Kiberg. I Vardø planlegges det en ny ytre molo, og det er viktig at det området inngår i havneformål. • Kystverket oppfordrer i planprosessen å se på områder til dumping av masser nær aktive havner. Det bør være flate områder på minst 20-30 meter dybde, samt lite strømutsett. Det bør også være i god avstand fra områder til akvakultur og viktige fiske- og gyteområder. Det vises til kart for områder ved Kiberg og Vardø der Kystverket har dumpet masser tidligere.
	<i>Kommentar:</i>
Nesseby Fiskarlag	<p>Nesseby Fiskarlag viser til torskens gyteområder i Varangerfjorden, herunder kysttorsk, og kartfesting av gyteområdene. Fiskerinæringen er av stor betydning for aktivitet og sysselsetting i Nesseby kommune, og hvis interesser må vernes om. Fiskarlaget mener hele Varangerfjorden fra kommunegrensa til Vadsø i nord til Gandvikneset i sør må utelukkes for areal til fiskeoppdrett og annen</p>

<p>Mottatt: 19.09.20</p>	<p>ødeleggende virksomhet for fiske. Dette betyr at oppdrett ved Byluft i gjeldende plan må utgå. Oppdrett på gytefelt og viktige fiskeplasser for fiskere fra Nesseby og nabokommunene, er og vil være negativt for fiskerne. Kortvarige økonomiske særinteresser må ikke gå foran de goder naturen har gitt oss gratis.</p>
<p>Fylkesmannen i Troms og Finnmark</p> <p>Mottatt: 29.09.20</p>	<p><i>Kommentar:</i></p> <p><u>Til planarbeidet:</u> Fylkesmannen viser til et svært godt initiativ for samarbeid om kystsoneplan for Varanger. Målsettingen er god og ambisiøs, og det er positivt med søkelys på FNs bærekraftsmål og en bærekraftig utvikling. Det vises til ny veileder for planlegging i sjø som bes benyttet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arealavsetninger bør være mest mulig konkrete og unngå store flerbruksområder. • Kondemneringsområder i planområdet bør markeres som fare- eller bestemmelsesområder. • Vedr. reindrift anmodes om tett dialog med reinbeitedistriktene for å riktig avgrensning av flyttleier og anlegg med avstandsvurderinger. • Det vises til naturmangfoldloven § 7 og at kystsoneplanen må bygge på en vurdering etter de miljørettslige prinsippene både for det enkelte tiltaket i planen, og for planforslaget i sin helhet. • Verneområder må omtales og avmerkes i kystsoneplanen. Fylkesmannen anbefaler at det etableres hensynssoner rundt disse. I KU må påvirkningen av arealformål i sjø på viktig naturmangfold på land, vurderes. Innsyn i databasen "Naturbase sensitive arter" kan gis på forespørsel. Fylkesmannen anbefaler at Sjøholmen i Nesseby avsettes med sone for bevaring av naturmiljø pga. viktig hekkeområde for sjøfugl. • Det vises til ærfugltellinger i regi av NINA og bunnforholdkartlegginger i Naturbase. Fylkesmannen anbefaler at marine naturområder settes av for å sikre viktige økosystemfunksjoner i planområdet i tilknytning til verneområder og viktige lokaliteter (nasjonal og regional verdi) uten vern. • Områder med store tang- og tarelokaliteter må identifiseres, og planprosessen avklare hvilke områder som kan benyttes til tang- og tarehøsting. • 18 vassdrag i planområdet er registrert som anadrome vassdrag. Mattilsynet anbefaler i sine retningslinjer en minsteavstand på 2,5 km fra oppdrettsanlegg for anadrom fisk til viktige vassdrag med anadrom laksefisk. Dette avstandskriteriet er satt ut fra faren for at sykdommer i et oppdrettsanlegg skal smitte over på villfisk. Det vises til Forskrift om fredningssoner for anadrome laksefisk ved elvemunninger og utløp fra kraftverk, Finnmark, som er under revisjon, lakse- og innlandsfiskeoven og naturmangfoldloven. Fylkesmannen anbefaler at fiskeforbudssoner avsettes til natur og friluftsliv med bestemmelser som forbyr tiltak, at det generelt ikke åpnes for tiltak utenfor utløp av bekk/elv (100-1000 m), samt at akvakulturanlegg lokaliseres så langt som mulig fra anadromt vassdrag. Det vises til retten til sjølaksefiske og kart for registrerte fiskeplasser. <p>Fylkesmannen mener tålegrensen for rømming av oppdrettslaks er nådd, og at hensynet til villaksstammene tilsier at en bør være varsom med å åpne for mer lakseoppdrett i Varangerfjorden. Det anbefales at det gis planbestemmelser som ivaretar at oppdrettsanlegg for laks benytter siste og beste teknologi og praksis for å hindre rømming. Fylkesmannen mener flere miljøindikatorer enn lakselus må hensyntas ved avsetting til mer akvakultur,</p>

	<p>herunder bærekapasiteten for fiskeproduksjon, dyp, strømforhold og bunntopografi. Utviklingen går i retning av større anlegg for akvakultur. Områder avsatt i gjeldende planer bør gjennomgås. Enbruks formål bør benyttes for akvakultur med bestemmelser om tillatte arter.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innsigelse ble fremmet til akvakulturområde ved Klubben i Vadsø kommune. Området er derfor unntatt rettsvirkning i gjeldende kystsoneplan. • Enkelte lokaliteter i høyt belastede resipienter kan være uegnet til matfiskproduksjon, men velegnet til f.eks. taredyrking. • Det vises til Vannforskriften og behovet for konsekvensvurderinger jf. forskriftens § 12, samt database for miljøtilstand i vann. • Fylkesmannen viser til rutiner for innrapportering av naturmangfolddata fra konsekvensutredninger mm. • Kommunene anbefales å vurdere forbud mot bruk av vannskuter eller regulering av fritidsfartøybruk, f.eks. i og ved verneområder og viktige leveområder for sjøfugl og sel mm., samt behov for avsetning av områder til vannmotorsport. • Bedrifter/anlegg med storulykkepotensial må gis faresone i tråd med DSBs retningslinjer. • Planen må ha bestemmelse som sikrer at ingen utsettes for støy som overskrider anbefalingene i retningslinjer for støy i arealplanleggingen (T-1442/2016). Også bestemmelse mot sjenerende belysning må sikres. • N50 kystkonturdata bør suppleres av kartnøyaktighetshensyn med FKB-data ved bebyggelse, der det planlegges tiltak eller er press på strandsonen.
	<p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Bjørn Gunnar Johnsen m.flere grunneiere i Lille Salttjern</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<p>Grunneierne ønsker ikke at kystsoneplanen for Vadsø avsetter areal for akvakultur, eller annen ekskluderende eller forurensende virksomhet, i kystnære områder øst for Vadsø (Kiby-Ekkerøy), og særlig ikke nær Salttjern/Lille Salttjern-Ekkerøy. Det vises til flere ulemper og problematiske sider ved oppdrett. Området ved Lille Salttjern har historisk vært og er fortsatt viktig for lokal matauke og fiske i sjøen, kystfiske og et viktig oppvekstområde for fisk (tareskog), fritidsfiske, friluftsliv og rekreasjon både til vanns og til lands. Landskapet er vakkert, natur- og også viktig kulturlandskap. Hensynet til laksevasdrag og annet dyr-/planteliv i sjø og på land, bør veie tyngst. Dette gagnar også lokalbefolkning og turister best.</p>
	<p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Sametinget</p> <p>Mottatt: 02.10.20</p>	<p><u>Til planarbeidet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sametinget anser det som avgjørende at gyteområder og tradisjonelle fiskeområder sikres, og at det skal tas vesentlig hensyn til lokal tradisjonell kunnskap i medvirkningen til og vedtak av planen. • Det forutsettes at muligheten til å utøve samisk tradisjonell næring og kultur ikke reduseres, jf. konvensjonen om sivile og politiske rettigheter artikkel 27. Det vises til ordlyd i havressursloven og deltakerloven om rett til fiske i samiske områder og sikring av det materielle grunnlaget for dette. Det vises til STN-områder i Nesseby og Sør-Varanger kommune. • Sametinget ser i tillegg det som viktig at planleggingen sikrer samiske kulturminner og -miljø. • Det vises til behovet for medvirkning fra samiske aktører i planprosessen, og til flere punkter i Sametingets planveileder. Sametinget er opptatt av at det ikke skilles mellom hva som er samiske eller ikke-samiske interesser fordi

	<p>planområdet i stor utstrekning har samfunn og en historie som er samisk. Lokal verdi for bruk av områdene må vektlegges og sikres for framtidig bruk av samfunnene og utøverne. Sametinget ber derfor om at utredningen legger opp til en fleksibilitet i å se helhetlig på samiske interesser og innspill i disse områdene og vektlegge lokal bruksverdi for å sikre samisk natur og kulturgrunnlag.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yggdrasil har stort sett kartregistreringer fra 2005. Kun rekefelt er oppdatert for Varanger i 2018. Kartregistreringer finnes ikke for fiske for matauke mm. som er viktig for samisk tradisjonelt fiske. Kunnskap om slikt fiske og -områder innhentes best lokalt. Sametinget erfarer at det vil være konfliktdepende å hensynta slik kunnskap tidlig i planprosesser, som ved plassering for akvakultur. Konflikt mellom havbruk og tradisjonelt fiske er gjentakende, og som planleggingen bør være særlig oppmerksom på i planprosessen. • Sametinget påpeker at det i planprosessen kan være hensiktsmessig å skjerme passive fiskeområder og gyteområder, i kart, mot annen bruk som akvakultur. • Det vises til naturmangfoldloven § 8 om vektlegging av tradisjonell kunnskap og samisk bruk som bidrar til bærekraftig bruk og vern av naturmangfold.
	<p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Marelius Consulting/ Marelius Arctic Seaweed</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eksisterende avsetninger til akvakultur i Vadsø kommune bør ikke reduseres. Dyrking av makroalger (tareoppdrett) krever store arealer for lønnsom drift. Tareoppdrett kan bli det neste store innen havbruk. Det vises til beregninger for areal til tareproduksjon og estimert produksjonsvolum. • Produksjon av tareskog vil utelukkende være positivt for fjordens økosystem. Opplistede positive miljøeffekter av tare inkluderer opptak av CO₂, opptak av næringsstoffer fra overgjødsling og fiskeoppdrett, samt leveområder for organismer og tilvekst til biologisk mangfold. Oppdrett av makroalger innebærer ikke kunstig gjødsling, kun stiklinger fra lokale arter vil benyttes, ingen interessekonflikt med fiskerinæringen, villaks eller fritidsfiske. Allerede avsatt areal til akvakultur benyttes. Merdene merkes iht. regelverk og har tilstrekkelig avstand til farled. • Makroalgedyrkingen krever landanlegg for produksjon. Kystsoneplan bør legge til rette for utnyttelse av potensial i Varangerfjorden for framtidens havbruk på en bærekraftig og god måte. • Det anmodes om at planen tar hensyn til reiselivsnæringen og f.eks. ikke tillater havbruk/oppdrett nær Ekkerøy. • I havner bør det tilrettelegges bedre for innsamling av plastavfall, ødelagte bruk og annet havsøppel som flåten bringer med seg.
	<p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Rødt Vadsø</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<p>Rødt Vadsø er opptatt av bærekraft og næringer i takt med naturen. Leveringsplikten til kystsamfunnene må gjeninnføres, omsettelige kvoter avvikles og fiskerihavner i Finnmark rustes opp. Utslipp og rømningsfare gjør at dagens åpne oppdrettsanlegg ikke er holdbare. Lokalpartiet er opptatt av at ikke andre næringer som blant annet lokal reindrift, sauehold, maritim næring, jordbruk eller for eksempel samiske, kultur eller lokale interesser forringes av en oppdrettsnæring og at en faglig bred miljø- og samfunns-konsekvensutredning må utføres hvor berørte må få uttale seg.</p>
	<p><i>Kommentar:</i></p>
	<p><u>Til planarbeidet:</u></p>

<p>Troms og Finnmark fylkeskommune</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<p>Fylkeskommunen ser det som positivt at arbeidet med interkommunal kystsoneplan er i gang.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det savnes en konkretisering av hvordan FNs bærekraftsmål skal følges opp, og at flere mål tas med (f.eks. 2, 3, 11 og 15). • Det vises til aktuelle veiledere som må legges til grunn for planarbeidet. • Svært viktige og viktige friluftslivsområder bør ivaretas, og konkrete friluftslivstiltak planlegges for i kart og bestemmelser. Vardø mangler kartlegging av friluftslivsområder i sjø, og er varierende dekket i de øvrige kommunene. Sandnes i Sør-Varanger har statlig sikra friluftsområde. • Det vises til statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. Det er viktig å planlegge for løsninger som både reduserer utslippene og reduserer risiko og sårbarhet som følge av klimaendringer. • Plankart bes sendt Kartverket. <p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Ekkerøy Feriehus</p> <p>Mottatt: 28.09.20</p>	<p>Understreker Varangerfjordens betydning for fiskeri, torskestammen, sjøørret og lakseelver. I tillegg er det et rikt, men sårbart sjøfugleliv langs kystlinja. Det satses på reiseliv, og for det aktuelle reiselivs-markedet er ren og uberørt natur svært viktig i en opplevelses-sammenheng. Det betyr da at lakseoppdrett vil skade disse fordelene og den ressursen området utgjør. Strekingen Varangerbotn-Hamningberg er nasjonal turistvei, og ved flere steder langs strekingen vil synlig oppdrettsvirksomhet virke ødeleggende på opplevelsen og reiselivsbedrifter især. Ekkerøy som viden kjent fuglefjell og attraksjon vil skades ved etablering av oppdrettsanlegg i kilometers avstand.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekkerøy Feriehus ber om at Varangerfjordens nordside, og især rundt fuglereservat og habitat for sjø- og vadefugl, fredes fra oppdrettsetablering. Opprett må i alle fall ikke legges langs eller inntil bygder med fastboende. <p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Sydvaranger Drift</p> <p>Mottatt: 28.09.20</p>	<p><u>Til planarbeidet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sydvaranger AS har eksisterende tillatelser som gruvekonsesjon i 20 år og tillatelse for deponering av gruvemasser i Bøkfjorden, samt at Sydvaranger AS kommer til å frakte sine produkter innenfor kystsoneplanområdet. <p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Ekkerøy bygdela</p> <p>Mottatt: 28.09.20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bygdelaget mener planen ikke må åpne for mer sjøbasert oppdrett i Varanger. Det vises til flere argumenter for dette. • Planen bør legge til rette for at det bærekraftige, lokale sjølaksefisket kan fortsette og utvikles. • Planen bør legge føringer som gir fortrinnsrett til lokale kystfiskebåter av en viss størrelse til å høste av lokale fiskeressurser slik at lokal verdiskapning sikres. Det nevnes aktuelt innhold som kvoter, båtstørrelser og bærekraftig lokal høsting. <p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Styret VJJFF/Vestre Jakobselv Jeger og Fiskeforening</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Foreningen er opptatt av en levende fjord og kystsone med et rikt naturmangfold. For oss er tradisjonelt fiskeri, jakt og rekreasjon på, i og langs fjorden viktige verdier, som vi mener kommunene ved fjorden bør ivareta og styrke. Foreningen har forpaktingsansvaret for laksevasdraget Jakobselva. Elvas reproduktive tilstand per i dag er svært god, foruten sjørøyebestanden som nå er svekket, men som VJJFF jobber målrettet for å rette opp.

<p>Mottatt: 29.09.20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regulerings og arealdisponeringer i Varangerfjorden påvirker vassdraget direkte. Tiltak i fjorden må styrke fjordens økosystem og planen må legge til rette for de lokale anadrome fiskeartene. Tradisjonelle næringer må prioriteres, og planen bør tilrettelegge for reiselivsnæringen ved at områder skjermes fra visuell- og støyforurensning. • Tiltak som medfører økt press på økosystemet i fjorden, må unngås. Utslipp fra oppdrett og gruvedrift vil påvirke livet i fjorden og vassdragene negativt. I tillegg påvirkes reiselivsvirksomhet negativt av forurensende aktivitet. • Foreningen mener ny plan må fjerne avsetninger til oppdrett eller annen arealkrevende og forurensende næringer i nærområdet til Jakobselva, eller som et minimum ikke tillate virksomhet som forurenser, fører til smittefare for lokale fiskebestander eller tilfører lus og parasitter i fjorden. • Det tas til orde for vernesone rundt utløpene til fjordens vassdrag av hensyn til naturmangfoldet for framtidige generasjoner.
<i>Kommentar:</i>	
<p>Kobbholmen båtforening</p> <p>Mottatt: 29.09.20</p>	<p>Båtforeningens medlemmer er ivrige brukere av området rundt Grense Jakobselv og Kobbholmfjorden. Foreningen har i lengre tid vært bekymret for tilstanden til moloen. Foreningen ønsker at området i sin helhet ivaretas best mulig. I det røffe klimaet er det viktig at ting er i orden og at parkering og båtutsett er godt organisert. Vi synes det er veldig uheldig og direkte farlig at moloen er i så dårlig stand. Moloen har en viktig funksjon som beskytter av bakenforliggende strender som brukes til båtutsett og tur/badeliv.</p>
<i>Kommentar:</i>	
<p>Sør-Varanger SV v/Ola Swang</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<p>Sør-Varanger SV ønsker så langt som mulig å bevare kystområdene og de eksisterende levekårene for fiskersamfunnene i Varanger, herunder lokale fiske- og friluftaktiviteter. Konsekvensutredningen bør ta hensyn til dette ved å innhente og vurdere informasjon fra bosettingene langs kysten.</p>
<i>Kommentar:</i>	
<p>Sør-Varanger SU</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<p>Sør-Varanger SU mener det er viktig å tenke langsiktig for livet i sjø og fiskerisamfunn i Varanger. Fortsatt lokal bruk av nærmiljøer til fiske- og friluftaktiviteter må sikres i et levende fjord- og kystmiljø. Ungdomspartiet vil prioritere vern og ber om at konsekvensutredningene sikrer god dialog med lokale bosettinger samt innhenting av vitenskapelig kunnskap om marint liv.</p>
<i>Kommentar:</i>	
<p>Fiskarlaget Nord</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<p>Fiskarlaget Nord arbeider for en god og kunnskapsbasert sameksistens med andre næringer. Forutsetningen må være at virksomheten ikke ødelegger for hav- og fjordmiljø, ville bestander, utøvelsen av fisket eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for fiskerne.</p> <p><u>Til planarbeidet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Areal som tillater oppdrett bør være avsatt til enbruks akvakultur, samtidig som viktige bruks- og ressursområder for fiskeriinteressene, låssetningsplasser m.m. får formål enbruks fiskeri eller flerbruk uten akvakultur. • Fiskarlaget oppfordrer til tidlig medvirkning for ulike interesser i planarbeidet. Omforente løsninger bør søkes. Møter med fiskeriinteressene

	<p>bør planlegges i god tid og utenfor hektiske sesonger. Fiskarlaget Nord ser fram til å delta videre i planarbeidet.</p> <p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Min Árbe – Vår arv Samisk kulturforening i Sør-Varanger</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<p><u>Til planarbeidet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • I tillegg til å bevare tradisjonell sjøsamisk bruk og reindriftas behov, må det også legges til rette for at disse næringene kan utvikle seg og vokse. <p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Bugøyfjord vel v/Helge Magne Nyborg</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Velforeningen mener opprett for laks bør forbys i grunne og trange fjorder. Ulemper som rømming, lakselus og ødeleggende bunnforhold for annen fisk under merdene, nevnes. Fuglelivet er også gått sterkt tilbake i områdene med oppdrett. • Dagens drift bør erstattes av landbaserte oppdrettsanlegg. Bunnslammet under anleggene kan benyttes til f.eks. gjødsel. • Tømmestasjoner for septik fra større fartøy må bygges, slik at ikke avløpet går rett i sjø. • Det er behov for godkjente ankringsplasser for fartøy som må søke nødhavn. • Fiske og friluftsliv til sjøs må bevares, da det for mange er utmerket rekreasjon. <p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Aurora Seaweed AS og Barents Seaweed AS</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<p>Bedriftene har til formål å drive dyrking og utvikling av tang og tare som råvare. Målet er lokal produksjon av mat, medisiner, dyrefôr og utvikling av produkter basert på planter fra havet som er dyrket på tau i taremerder. Dyrking skal baseres på stedege planter fra samme område i Varangerfjorden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planarbeidet må vurdere areal til produksjon av tang og tare, samt tilrettelegging for plukking av tang i strandsonen på FeFo-grunn. Videre må det gjøres avsetninger til areal i strandsonen for mottak av marint avfall, uttak av skogvirke i veiløse områder for kystskogbruket der aktuelt, samt reiselivsvirksomhet med adgang fra sjø. • Det vises til behov for områder i fjorden til kombinerte arealbruksformål, særlig fiske/akvakultur. • Dagens og framtidig arealbehov til akvakultur, både fiske- og tareoppdrett, tilsier at en betydelig større arealavsetting enn i gjeldende plan, er nødvendig. • Det forventes at avsatte produksjonsarealer i planen til akvakultur er «ferdig regulert», båndlagt til formålet og klar for taredyrkere og annen relatert virksomhet. • Bedriftene stiller seg til rådighet i planprosessen for mer kunnskap mm. med mål om å finne egnede arealer for dyrking av tare. <p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Forum for natur og friluftsliv (FNF) Finnmark</p>	<ul style="list-style-type: none"> • FNF Finnmark mener planarbeidet også må legge til grunn for vurderingene områder som er viktige for fiskens oppvekst og næringstilgang. • Det vises til akvakulturnæringens arealønsker og kjennskap til konsekvenser av bl.a. lakseoppdrett. FNF Finnmark mener at kommunene kan og bør stille krav til oppdrettsnæringen. Innenfor en 12-årsplan må kommunene kunne

<p>Mottatt: 30.09.20</p>	<p>ha nullutslipp som mål. Dersom det er politisk vilje til å ikke tillate oppdrett, må dette komme fram av arealdisponeringen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det vises til føringer som kan legges i kommuneplaner og som oppdrettsnæringen må følge, herunder regler om art, miljøkvalitetsnormer, samt hjemmel i pbl. § 11-9 nr. 6 for planbestemmelse om nullutslipp fra akvakultur. • FNF Finnmark viser til hvorfor kommunen bør stille krav til akvakulturnæringen, herunder trusler for villfisk. Det tas til orde for planbestemmelser som sikrer at utvidelser og nyetableringer av akvakultur kun gjøres dersom de ikke bidrar til økt samlet belastning for anadrom fisk, spesielt med hensyn til genetisk innblanding og lakselus. • Det vises til nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og FNs bærekraftsmål. • Det vises til positive effekter ved lukkede merder. • FNF Finnmark nevner sjødeponi av gruvemasser, avløpsvann, fremmede arter og annen påvirkning av menneskelig aktivitet som trusler for biologisk mangfold i regionen. I tillegg nevnes negativ påvirkning av åpne merder på sjøbunn og fisk og fugl som spiser fôrrester. • Det uttrykkes bekymring for økt kjøring med vannskuter og de forstyrrende effektene av aktiviteten. Kommunene bør avgrense og stenge sårbare naturområder for vannskuter, herunder elveutløp og hekkeområder. • Varangerfjorden har stor betydning og er godt egnet for friluftslivsaktiviteter. Viktige og sårbare områder bør vernes mot utbygging og akvakultur. • Områder for marint vern bør vurderes i Sør-Varanger mot Russland. Et slikt vern gir fugl, dyr, natur og marint liv et trygt sted for vekst og utvikling. • Sjødeponering av gruveavgang og overskuddsmasser, samt snø fra veibrøyting, bør unngås. • Innsats for fjerning og forsvarlig håndtering av marint avfall må fortsatt sikres av kommunene. Også havner bør ryddes og kilder til forurensning sikres.
	<p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Naturvernforbundet i Sør-Varanger</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naturvernforbundet uttaler at formålet med planarbeidet er positivt, men poengterer at bærekraftsbegrepet må forankres i økologisk bærekraft og at planlagt aktivitet ikke må gå på bekostning av eller fortrenge naturens evne til å fornye seg, lokale ressurser, artsmangfold, kulturarv, tradisjonell samisk kultur og vesentlige livsverdier for befolkningen. • Kartlegging av ressursområder for fiske er viktig. Bærekraftig kystfiske må ha forrang der det er arealkonflikter med mindre bærekraftige næringer. • Fiskeoppdrett som ikke drives økologisk bærekraftig må ikke tillates i planområdet. Planen må ta mål av seg å kreve nullutslipp og økologisk bærekraftig produksjon for eksisterende anlegg og nye lokaliteter. • Tang og tare vil på sikt kunne bli en ny viktig næring og matkilde det må settes av hensiktsmessige arealer for. Det må utredes videre hva som kreves for at industriarealer med taredyrking kan bli bærekraftige og ikke komme i konflikt med eksisterende fiskeressurser.

	<ul style="list-style-type: none"> • Risiko ved omlasting av olje og gass for anker langt inne i fjorder bør utredes. • Økologisk fotavtrykk av reiselivsvirksomhet i sjø må kartlegges, herunder klima, forurensning og forstyrrelser for dyr- og fugleliv. • Inntekter, sysselsetting og bo-verdier til villaks og laksevassdrag, må hensyntas. • Forurensning og forsøpling av sjø og strand må forhindres. Løpende rydding av sjø og strand bør tilrettelegges for. Havner må ryddes/holdes ryddig som kommunalt ansvar. • Dumping av gruveavgang i Bøkfjorden gir trolig død sjøbunn i generasjoner framover. Ny dumping må ikke tillates. • Kongekrabbe som fremmed art er en tapt sak og krabba må forvaltes som lokal ressurs framover. • Pukkellaks må ikke fortrenge stedegne villaksstammer. • Sjø- og kystlandskapet mellom Ytre Jarfjord og Grensen er et særegent kystområde med lite menneskelig påvirkning. Vern av området bør utredes for å bevare sentrale verdier for naturmangfoldet med rom for å ivareta og videreføre kulturarven i området. • Hekke- og næringsområder for trua og sjelden sjøfugl må beskyttes. Trusler og konflikter må kartlegges. • Lokalbefolkningens bruk av kystsonen til ferdsel, friluftsliv, sportsfiske, næringsfiske og matauke, padling, roing, seiling og bading. Områder på land, herunder Skogerøya, bør inkluderes. Trygge farleder for de nevnte typer opphold og trafikk på sjøen, må sikres. Plass for båtutsett bør finnes flere steder. Sikkerhet må sikres ved regulering av fart, fartøytype mm. • Naturvernforbundet tilbyr seg å bidra til planutformingen.
	<p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Havhesten E.M. Ekkerøy AS</p> <p>Mottatt: 01.10.20</p>	<p>Reiselivsbedriften basert på Ekkerøy har siden 1999 bygd opp virksomhet i form av restaurering og fornying av de gamle fiskebrukene på stedet med kaianlegg, rorbuer og fiskerestaurant. Gjestene verdsetter kortreist mat og naturopplevelsene fjorden og fuglelivet gir. Det vises til gjeldende kystsoneplan for Vadsø og avsetninger til akvakultur, og kommenteres at egnetheten til oppdrett i områdene må ha vært lemfeldig vurdert. Det ses fram til at forslag til ny kystsoneplan baseres på grundige undersøkelser og vurderinger, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad avsetting til akvakultur lar seg kombinere med reiselivssatsing langs nordkysten av Varangerfjorden. • Innhenting av erfaringsdata på virkningene av guano fra oppdrettsvirksomhet som dumpes på havbunnen i grunne farvann, herunder konsekvenser for annen matfisk som beiter på overskudds-fôr-pellets. Lokale fiskere bør intervjues om erfaringer fra områder ved oppdrettslokalitetene på sørsiden av fjorden. • Konsekvenser av oppdrettsvirksomhet på utøvelse sjølaksefiske og verdikjeden for villaks. • Skadelige effekter av oppdrett på villaks og laksevassdrag på nordsiden av fjorden. Det vises til problematiske sider ved oppdrettsvirksomhet,

	<p>herunder: Rømming, lakselus, forsøpling, fiskedødlighet og dyreetiske sider ved bruk av rensefisk som rognkjeks.</p> <p>Medvirkningen, som f.eks. åpne møter, bør ikke legges til ferietider eller perioder det er vanskelig for folk å møtes.</p> <p>Det kommenteres at kystsoneplanen fra 2002 synes være basert på magre premisser. Det er positivt at kunnskapsgrunnlaget for ny kystsoneplan oppdateres. Følgende politisk vedtak i berørte kommuner foreslås: «All utredning, planlegging eller vedtak om igangsetting av nye oppdrettsanlegg, stoppes fram til en ny kystsoneplan for Varangerfjorden er vedtatt.»</p>
<p>Statens vegvesen</p> <p>Mottatt: 02.10.20</p>	<p>Statens vegvesen viser til sitt ansvarsområde. Kystsoneplan kan berøre trafikale forhold på land og veiene. Det bes om at arealbruk som planlegges i sjø, også vurderes og ses i sammenheng med behovet for adkomst fra land og virkninger på eksisterende veinett.</p>
<p>Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)</p> <p>Mottatt: 01.10.20</p>	<p><u>Til planarbeidet:</u></p> <p>NVE uttaler seg med generelle innspill til varsel om oppstart, og innleder med beskrivelse av sitt ansvarsområde. God arealplanlegging er det viktigste virkemiddelet for å forebygge skader fra flom, overvann, erosjon og skred. Pågående klimaendringer vil øke risikoen for disse faretypene. Pbl setter tydelige krav til sikkerhet mot naturfarer og sikker byggegrunn ved planlegging og utbygging, og byggt teknisk forskrift (TEK17) kapittel 7 utdyper dette i forhold til flom-, erosjon- og skredfare. På reguleringsplannivå vil det ofte være behov for en detaljert fagkyndig utredning av faren. NVE nevner også fagområder for energianlegg og vassdrags- og grunnvannstiltak. Det vises til kilder for kart og informasjon. NVE legger til grunn at kommunen vurderer om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser. I plandokumentene må det gå tydelig fram hvordan de ulike interessene er vurdert og innarbeidet i planen.</p>
<p>Fiskeri- direktoratet</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<p>Fiskeridirektoratet er svært positive til planarbeidet for felles plan for kommunene rundt Varangerfjorden. Marine næringer er viktige i Varanger, og direktoratet oppfordrer til dialog med sjømatnæringene i planarbeidelsen. Det vises til forvaltningsmyndighet for fiskeri og akvakultur samt ansvar for marine ressurser og marint miljø. Kartverktøyet Yggdrasil vil være nyttig i planarbeidet, herunder registreringer av kystnære fiskeridata, marine naturtyper og oversikt over akvakulturlokaliteter med opplysninger om maks. tillatt biomasse. Det vises til rundskriv H-6/18 og veileder for planlegging i sjøområder.</p> <p><u>Til planarbeidet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Områder med registrert fiskeriaktivitet bør avsettes til fiske. Viktige fiskeområder og låssettingsplasser bør være enbruksområder for fiske. • Ivaretagelse av gyteområder er avgjørende for et bærekraftig fiske, og akvakulturområder må unngås i gytefelt for torsk. Det må tas spesielt hensyn til rekefelt, da akvakulturanlegg med forankringer ekskluderer rekefelt. • Gytefelt som av Havforskningsinstituttet (HI) er klassifisert som regionalt og nasjonalt viktige, bør avsettes til fiskeri. HI har også registreringer av gytefelt

	<p>for kysttorsk fra 2018, der to av gytefeltene i Varanger vurdert å ha regional betydning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kjente registreringer av marint biologisk mangfold er viktig å ivareta. Det foreligger registreringer av marine naturtyper av nyere dato som må hensyntas i arealdisponeringene, herunder også tidligere avsetninger i lys av det oppdaterte kunnskapsgrunnlaget. • Ved behov for dumpeområder for masser, bør egnet areal til dette avsettes i planen. • Fiskerihavner og fiskemottak må tas hensyn til i planarbeidet. • Fiskeridirektoratet oppfordrer til dialog med akvakulturnæringen med sikte på å kartlegge arealbehov jf. regjeringens mål om forutsigbar og bærekraftig vekst i næringen. Direktoratet viser til flere aktuelle saker til behandling, og uttaler at en tyngre satsing på akvakultur i regionen vil være mulig uten for stor konflikt med fiskeriinteressene. Her er kystsoneplanen godt egnet som samordningsprosess. Avsetninger til akvakulturanlegg må være store nok for moderne anlegg. Avsetninger til akvakultur i gjeldende planer bør vurderes på ny slik at planen gir et oppdatert og realistisk bilde av anleggenes arealbeslag. Søknader som foreligger, bør behandles som innspill til kystsoneplanen. Enbruksområder til akvakultur anbefales. Flerbruksområder med akvakultur bør vurderes i områder uten andre sterke interesser som er uforenlig med akvakultur. Fortøyninger for akvakulturanlegg kan inngå i formålet eller deles opp i ulike vertikalnivå (overflate og vannsøyلة). Retningslinjer for avbøtende tiltak overfor lokale fiskeriinteresser bør inngå i planen, f.eks. justeringer av anleggenes utforming og plassering mm. • Det vises til bestemmelser som brukes i planen jf. pbl. kap. 11, herunder bestemmelser om art til akvakultur. Direktoratet vurderer det ikke som hensiktsmessig å ha med bestemmelser til akvakultur om teknologi, miljøpåvirkning eller overvåking, da det anses for detaljstyring som griper inn i sektorlovverket. • Direktoratet anbefaler ikke krav om reguleringsplan for aktivitet eller tiltak i sjø, herunder akvakultur. • Fiskeridirektoratet bistår gjerne i den videre planprosessen.
	<p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Finnmarks-eiendommen (FeFo)</p> <p>Mottatt: 30.09.20</p>	<p>FeFo viser til sin rolle som grunneier av store deler av strandsonen i Varanger jf. finnmarksloven, men sier seg ikke direkte berørt av tiltak ute i sjø. Indirekte vil FeFo kunne berøres av virksomhet nært land og vassdrag.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det bes om at avsetting til nye akvakulturanlegg vurderer konsekvenser for tilgrensende landareal og vassdrag. • Mye av strandsonen har status om beiteland for reindrift. FeFo legger derfor til grunn av planforslaget vurderes i forhold til Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark, jf. finnmarksloven § 4, samt Sametingets planveileder. • FeFo viser til sin forvaltning, i samarbeid med fylkesmannen, av over 1700 sjølakseplasser. Oversikt over fiskeplassene finnes på FeFos nettside. Planforslaget må vurdere konsekvenser for sjølakseplasser. • Det vises til forvaltningen av laksevassdrag med forpaktning til lokale lag og foreninger. Medvirkning med lokale forvaltere er viktig for planarbeidet.

	<ul style="list-style-type: none"> • FeFo opplever økende etterspørsel for å utnytte tangressursen innenfor flomålet. Planarbeidet bør drøfte og avklare hvor tangklipping/tråling kan tillates. Likeledes områder for vern av tang- og tareressursen gjennom arealformål eller bestemmelser.
	<p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Norterminal AS</p> <p>Mottatt: 08.10.20</p>	<p>Bedriften informerer om sine godkjente planer eller planer under utvikling i fjordsystemet i Sør-Varanger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oljeterminal på Gamnes, • Omlastingslokalitet SS2 og fortøyningsanlegg på land i område SL2 i Korsfjorden/Bøkfjorden, • Pågående planarbeid for Kirkenes Norhavn AS i Leirpollen der også kommunen utreder alternativ stamnetthavn. <p>Det informeres om gjennomførte sjø- og fjordkartlegginger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging 2013-16 av anadrome laksefiskers opphold, vandring og bruk i fjordsystemet i Sør-Varanger. • Kartlegging av marine fiskearter, 63 prøvetakingsstasjoner i hele fjordsystemet, gytefelt for torsk, egginnsamling, m.m. • Kartlegging av marint naturmiljø, tareskog, dyreplankton, bløtbunnsfauna, m.m. • Sjøfuglkartlegging i Korsfjorden og Bøkfjorden, september 2014 - mai 2017. <p>Omlastingslokasjon SS5 i reguleringsplan for deler av Korsfjorden/Bøkfjorden ble tatt ut av kommuneplanens arealdel 2018-2030, uten en klar begrunnelse. Det tilrås at omlastingsområdet gjeninnføres i kystsoneplanen. Det vises til tidvis etterspørsel etter en lokalitet som denne.</p>
	<p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Øst-Finnmark Kystfiskarlag</p> <p>Mottatt: 15.10.20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Det vises til havstrømmer utenfor Finnmarkskysten og fjordstrømmer langs kystlinja ved land, og betydningen for fiske og fiskeredskaper. • Det viktigste fisket er i gyteperioden og -feltene til torsken/skreien som kommer inn fra Barentshavet. Kysttorsken har hele sitt tilhold ved kysten og inne i fjordene, og gyter normalt innerst i fjordene. Kysttorskestammen er presset og rødlistet pga. svak gyting som ingen skyldes forurenset vann. • Varangerfjorden har sin egen kysttorskestamme med hovedgyteområde i Nesseby kommunes sjøareal, samt fjordens langgrunne nordside ut til Vardø. Gyteperioden til kysttorsken fra månedsskiftet februar-mars til april representerer den beste perioden for fjordfisket. • Lodda har oppvekstområde i Barentshavet, men kommer inn til Finnmarkskysten for å gyte en gang i året. Lodda er viktig for økosystemet som føde for fugl og fisk. Særlig nordsiden av fjorden fylles med gyteklar lodde, og området utenfor Lille Vadsøya er en av de aller viktigste gyteplassene. Dette hadde betydning for sildoljefabrikken i Vadsø i sin tid. • Røddåta er en dypvannskreps som gyter i samme områder som torsk. Rogn fra røddåta er viktig startfôr for torskeyngel.

	<ul style="list-style-type: none"> • Varangerfjorden med sine terskler beskrives, en fjord med store forskjeller i dybder. Dypest kan det være opptil 500 m. Felles for dypene er rike forekomster av reker. Mangelen på havstrømmer i Varanger gjør fjorden sårbar for forurensning. • Det vises til antall oppdrettsanlegg i Norge og beliggenheten i fjordene, i mange tilfeller i gytefelt. Ingen fisk gyter i forurenset vann. Øst-Finnmark Kystfiskarlag går mot at det avsettes areal til fiskeoppdrett i planen. Forurensende utslipp må ikke tillates i eller i nærheten av gytefeltene til torsk og lodde eller i yngelfeltene i Varangerfjorden. • Kystsoneplanen må inneholde nøyaktig og troverdig informasjon om gyteplassene til lodde og torsk i fjorden. Dette anses som et viktig grunnlag for arealdisponeringene i planen.
	<p><i>Kommentar:</i></p>
<p>Lerøy Aurora Mottatt: 05.11.20</p>	<p>Oppdrettsselskapet Lerøy Aurora foreslår 7 områder i Sør-Varanger og 1 område i Nesseby til akvakulturområder. Flere av forslagene er kun justering av eksisterende areal.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Storbukt • Kasterholmen • Oterfjord • Høybukta • Skarvfjell • Spergittklubben • Kobbholmen • Varangerfjord (Nesseby kommune) <p>Områdenes vist på kart og med koordinater.</p>
	<p><i>Kommentar:</i></p>